

Tranzitóna

Augusztus elején egy-két kollégánk magányos és önfeláldozó orvosi tevékenységét látva, és tapasztalva, hogy a menekültek gyűjtőpontjain nyoma sincs szervezett orvosi ellátásnak, gondolkodni kezdtünk azon, hogy mint gyermekorvosi szervezet, mit tehet a HGYE?

Kapcsolatba léptünk a Migration Aid (MA) önkénteseivel, konzultáltunk elmaradott országok gyermekellátásában nagy tapasztalatot szerzett kollégákkal, és úgy döntöttünk, hogy mivel a Nyugatiba érkezik a menekülteket szállító vonatok többsége, ott szervezzük meg a HGYE önkéntes orvoscsoportjának működését. Levelet küldtünk a fővárosi és Pest megyei kollégáknak, hogy aki részt kíván venni a munkában, jelezze. Pár nap alatt 21 házi gyermekorvos, 2 háziorvos, 2 kórházban dolgozó szakorvos és 16 gyermekorvos-szakorvosjelölt jelentkezett, de később tovább emelkedett az önkéntesek létszáma.

Az úton levők (ahogy ők magukat nevezték) három pályaudvaron (Keleti, Nyugati és Déli) kialakított tranzit területen jutottak tisztálkodási és tartózkodási lehetőséghez, amíg arra vártak, hogy tovább induljanak a számukra kijelölt menekülttáborba vagy máshova. A határátlépést követően nagy részüket regisztrálták, így többségük rendelkezett ún. MIR számmal, aminek alapján szükség esetén jog szerint is megillette őket az alap, sürgősségi és járványügyi ellátás.

Eleinte vasárnap kivételével, később a hét minden napján, este 6 és 9 óra között dolgoztunk, de ha kellett tovább is ott voltunk. Ha arról kaptunk információt, hogy hajnalban is érkezik nagy létszámú csoport, a reggeli órákban is biztosítottunk ellátást. A heti beosztás elkészítéséhez közös Google naptárat hoztunk létre, alkalmanként legalább két orvos (egy szakorvos és egy szakorvosjelölt, lehetőség szerint egy kolléga és – hogy ne sértsünk szokásjogokat, a nők ellátásához – egy kolléganő) dolgozott együtt. Mindig csatlakoztak hozzánk képzett vagy képzetlen segítők, a Vöröskereszt önkéntesei, asszisztensek, néha mentőápolók, medikusok. Jöttek kórházi orvosok és osztályvezetők, volt olyan külföldön dolgozó orvos, aki ottani munkáját megszakítva csak ezért jött haza.

Ambulánsnaplót vezettünk az esetekről, tájékoztattuk egymást a felmerülő gondokról, igényekről. A szükségesnek vélt gyógyszerek, kötszerek első adagját a HGYE költségén szereztük be, de ez néhány nap alatt

elfogyott. Felmérhetetlen segítséget jelentett Birinyi Péter gyógyszerész, aki csapatával együtt nemcsak szinte komplett tábori gyógyszerterületet állított fel, hanem hívásra azonnal küldte amit kértünk, inzulinot, tápszereket át a Tetanopurig – hitelre. A gyorsan sok százezresre nőtt fogyasztást először baráti támogatásokból próbáltuk fedezni, de a Facebookon indított akciónk révén néhány nap alatt közadakozásból olyan jelentős összeg gyűlt össze, amiből a Nyugati mellett a Keleti, később a röszkei, sőt határon túli tranzit zónák ellátási igényét is biztosítani tudtuk.

Kezdetben a szabad ég alatt és a várócsarnokban dolgoztunk, de a Vöröskereszt budapesti szervezete napokon belül felállított számunkra egy székekkel, asztallal, vizsgálóágygal, elektromos csatlakozással „felszerelt” sátrat. Minthogy ezt éjjelente óhatatlanul „elfoglalták” a gyerekek és az ő álmukat őrző anyák, és a sár is kezdett dagadni, örültünk amikor a Baptista Szeretetszolgálat két konténerrel szállított a helyszínre, hogy azokban egymást váltva dolgozzunk. Az egyik lett a „gyógyszertár”, a másik a „rendelő”. A fogyasztást az orvosok a szolgálat leteltével jelezték, így tudtuk, hogy mikor, mit kell pótolni.

Az ellátásra szorulókról a szegedi vagy a pécsi induláskor az ottani önkéntesek értesítették itt várakozó társaikat, akik aztán érkezéskor hozzánk „terelték” őket és akiről úgy gondolták, szükségük van rájuk. Gyermek kezelésére szerveztünk, de hamar kiderült, hogy felnőtteket ugyanúgy el kell látnunk. Igyekeztünk „komfortzónánkat” nem átlépni, a kompetenciakörünket meghaladó esetekhez pedig mentőt hívtunk, de erre alig került sor. Harctéri körülmények között, döntően „alapeseteket”, légúti, enterális betegségeket, bőrfertőzéseket, lágyrész-sérüléseket kezeltünk. Nem mentettünk oxiológiai értelemben, és nem láttunk (vagy nem ismertünk fel) drámai eseteket. Sebet kötöztünk, kengettünk, fájdalomcsillapítót, antibiotikumot adtunk, letérdeltünk hozzájuk. Nem állandó, de kiszámítható

jelenlétünk úgy láttuk, megnyugtatót ad a hozzánk fordulóknak. Szülés, polytrauma, infarktus nekünk nem volt, özönvízszerű eső is csak egyszer. Élelemmel, ruhával, ha kellett, takaróval vagy sátorral a Migration Aid munkatársai látták el az embereket, meleg ételt a környékbeli éttermek küldtek meglepő rendszerességgel. A migránsok általában csendesen, fegyelmezetten viselkedtek, a szemetet ugyan eldobálták, de más gondunk nem volt velük. Olyanok voltak, mint bárki más, akivel a munkánk során találkozni szoktunk. Az Afganisztánból, Pakisztánból érkezőknél hasznosabb lett volna ugyan az urdu vagy a pastu nyelv ismerete, de a szíriakkal többnyire angolul is boldogultunk. Gyorsan rájöttünk, hogy gyógyítani közös nyelv ismerete nélkül is lehet.

Pártállásról soha nem beszéltünk, a menekült-kérdés globális megoldására egyikünk sem vállalkozott. Valaki azt mondta, könnyű nekünk, egészségügyieknek, mert módunk van azt tenni, amit a lelkiismeretünk diktál.

Alig több mint egy hónapig dolgoztunk, aztán elfogytak Budapesten a menekültek. Volt közöttünk olyan aki, amikor a sztrádnak megindultak, utánuk ment, hogy hajnalig segítse a rászorulókat, volt, aki vállalva az embercsempészet kockázatát autójába ültette a tolmácsként segítő menekült fiút. Volt, aki lement Röszkére, napokat töltött a szerb-horvát határon és olyan is, aki elment Hegyeshalomra vagy most épp Szlovéniába segíteni. Kérdezték tőlünk angol, francia, német szervezetek, hogy milyen támogatást adhatnának, de miután egyre több hazai segítség-szervezet állt a csatasorba, nemigen tudtuk ajánlkozásukat fogadni.

Amikor rossz volt az ország híre, tájékoztattuk munkánkról a HGYE külföldi partnerszervezeteit, levelünket olvashatták az olasz, spanyol, svájci, német vagy francia kollégák is. Mindannyiunk számára elismerés, hogy az Európai Gyermekgyógyászati Akadémia elnöke követendő példaként állította ország-világ elé vállalásunkat, kiemelve, hogy nem elég beszélni a gyermekek jogairól, hanem lépni is kell, ahogy azt a Házi Gyermekorvosok Egyesülete tette.

Most a Szlovéniában kialakított többezres menekülttáborba várnak tőlünk segítséget. Szervezetünk pénzügyi támogatást kapott egy nemrég létrehozott alapítványtól, ennek révén tudjuk finanszírozni a segíteni tudók utazási és szállásköltségét, esetleg helyettesítésüket.